

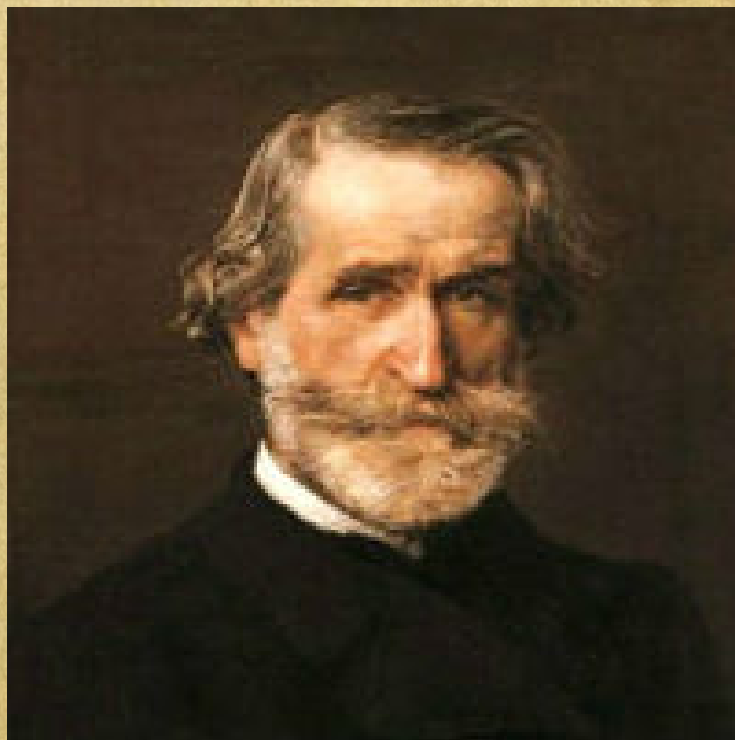

МАЕСТРО ІТАЛІЙСЬКОЇ ОПЕРИ

Віртуальна виставка до 205-ї річниці від дня народження (10.10.1813 - 27.01.1901) Дж.Верді (повне ім'я – Джузеппе Фортунато Франческо) - автора 26 опер, серед яких – «Навуходоносор» (1841), «Ріголетто»(1851), «Травіата»(1853), «Трубадур» (1853), «Бал-маскарад» (1859), «Сила долі»(1861), «Дон Карлос» (1867), «Аїда» (1870), «Реквієм» (1874), «Отелло»(1886), «Фальстаф» (1892) та інші.

Багато що притягує людей до опери: і гарна музика, і драматичні події, про які розповідається на сцені, і кольористі декорації, і, звичайно ж, чудовий спів талановитих співаків.

До уваги користувачів пропонується матеріал, підготовлений співробітниками відділу мистецтва Одеської обласної бібліотеки для юнацтва ім. В .В. Маяковського, про знаменитого італійського композитора Дж.Верді.

«Коли мені було 18 років вважав себе великим і говорив: «Я». Коли мені виповнилося 25, я став говорити: «Я і Моцарт.» Коли мені стукнуло 40, я говорив: «Моцарт і Я». Тепер же я кажу: «Моцарт».

(Джузеппе Верді)

БІОГРАФІЯ

ДИТИНСТВО

Джузеппе-Фортуніно-Франческо Верді народився 10 жовтня 1813 року в сім'ї Карло Джузеппе Верді і Луїджі Уттіні у Ле Ронколе, селі поблизу Буссето в департаменті Таро, яка в той момент була частиною Франції. Батько композитора, Карло Верді, містив сільський трактир, а мати, Луїджі Уттіні, була ткалею.

Сім'я жила бідно, і дитинство Джузеппе було тяжким. У сільській церкві він допомагав служити месу. Музичній грамоті і грі на органі навчався у П'єтро Байстроккі. Помітивши тягу сина до музики, батьки подарували Джузеппе спінет. Цей вельми недосконалий інструмент композитор зберіг до кінця свого життя.

На музично обдарованого хлопчика звернув увагу Антоніо Барецці — багатий торговець з сусіднього міста Буссето. Він вірив, що Верді стане не шинкарем і не сільським органістом, а великим композитором. За порадою Барецці в 1823 році десятирічного Джузеппе Верді, що одержав початкові знання від сільського священика, відправили в школу у Буссето. Так почалася нова, ще більш важка смуга життя — хлоп'ячі роки і роки юності. У недільні дні Джузеппе вирушав в Ле Ронколе, де грав на органі під час меси. У Верді з'явився і вчитель композиції — Фернандо Провіз, директор «Філармонічного товариства» Буссето. Провіз займався не тільки контрапунктом, він зародив у Верді зацікавлення до серйозної літератури. Джузеппе зацікавили Шекспір, Данте, Гете, Шиллер. Серед найулюбленіших його творів — роман «Заручини» італійського письменника Алессандро Мандзоні.

Джузеппе-Фортуніно-Франческо Верді народився 10 жовтня 1813 року в сім'ї Карло Джузеппе Верді і Луїджі Уттіні у Ле Ронколе, селі поблизу Буссето в департаменті Таро, яка в той момент була частиною Франції. Батько композитора, Карло Верді, містив сільський трактир, а мати, Луїджі Уттіні, була ткалею.

Сім'я жила бідно, і дитинство Джузеппе було тяжким. У сільській церкві він допомагав служити месу. Музичній грамоті і грі на органі навчався у П'єтро Байстроккі. Помітивши тягу сина до музики, батьки подарували Джузеппе спінет. Цей вельми недосконалий інструмент композитор зберіг до кінця свого життя.

На музично обдарованого хлопчика звернув увагу Антоніо Барецці — багатий торговець з сусіднього міста Буссето. Він вірив, що Верді стане не шинкарем і не сільським органістом, а великим композитором. За порадою Барецці в 1823 році десятирічного Джузеппе Верді, що одержав початкові знання від сільського священика, відправили в школу у Буссето. Так почалася нова, ще більш важка смуга життя — хлоп'ячі роки і роки юності. У недільні дні Джузеппе вирушав в Ле Ронколе, де грав на органі під час меси. У Верді

з'явився і вчитель композиції — Фернандо Провіз, директор «Філармонічного товариства» Буссето. Провіз займався не тільки контрапунктом, він зародив у Верді зацікавлення до серйозної літератури. Джузеппе зацікавили Шекспір, Данте, Гете, Шиллер. Серед найулюбленіших його творів — роман «Заручини» італійського письменника Алессандро Мандзоні. Джузеппе-Фортуніно-Франческо Верді народився 10 жовтня 1813 року в сім'ї Карло Джузеппе Верді і Луїджі Уттіні у Ле Ронколе, селі поблизу Буссето в департаменті Таро, яка в той момент була частиною Франції. Батько композитора, Карло Верді, містив сільський трактир, а мати, Луїджі Уттіні, була ткалею.

Сім'я жила бідно, і дитинство Джузеппе було тяжким. У сільській церкві він допомагав служити месу. Музичній грамоті і грі на органі навчався у П'єтро Байстроккі. Помітивши тягу сина до музики, батьки подарували Джузеппе спінет. Цей вельми недосконалий інструмент композитор зберіг до кінця свого життя.

На музично обдарованого хлопчика звернув увагу Антоніо Барецці — багатий торговець з сусіднього міста Буссето. Він вірив, що Верді стане не шинкарем і не сільським органістом, а великим композитором. За порадою Барецці в 1823 році десятирічного Джузеппе Верді, що одержав початкові знання від сільського священика, відправили в школу у Буссето. Так почалася нова, ще більш важка смуга життя — хлоп'ячі роки і роки юності. У недільні дні Джузеппе вирушав в Ле Ронколе, де грав на органі під час меси. У Верді з'явився і вчитель композиції — Фернандо Провіз, директор «Філармонічного товариства» Буссето. Провіз займався не тільки контрапунктом, він зародив у Верді зацікавлення до серйозної літератури. Джузеппе зацікавили Шекспір, Данте, Гете, Шиллер. Серед найулюбленіших його творів — роман «Заручини» італійського письменника Алессандро Мандзоні.

РОЗКВІТ ТВОРЧОСТІ

У 1840 році композитор пережив особисту трагедію — за короткий час померли його двоє дітей і дружина. Написана у цих обставинах комічна опера «Король на день» (італ. *Un giorno di regno*) провалилася, немилосердно обсвістана публікою. Верді, вражений провалом опери, запрягся, що не буде більше писати опер і попросив директора розірвати укладений з ним контракт. Але директор Мереллі вірив у талант композитора і, давши йому отямитися, вручив лібрето Набукко (Nabucco) за мотивами біблійної історії про царя Навуходносора. При читанні увагу Верді захопив хор євреїв у вавилонському полоні, і його уява ожила. Успішна прем'єра «Набукко» (1842) відновила репутацію композитора.

Після «Набукко» були «Ломбардці» (італ. *I Lombardi*, 1843 рік), опера, що теж давала вихід пригнобленим патріотичним почуттям, а потім «Ернані» (італ. *Ernani*, 1844) за романтичною драмою В.Гюго — здобуток, завдяки якому популярність Верді поширилася за межі Італії. У наступні роки композитор, за його власними словами, працював як каторжник. Опера писалася за оперою — «Двоє Фоскарів» (італ. *I due Foscari*, 1844), «Жанна

д'Арк» (італ. *Giovanna d'Arco*, 1845), «Альзіра» (італ. *Alzira*, 1845), «Аттіла» (італ. *Attila*, 1846), «Розбійники» (італ. *I masnadieri*, 1847), «Корсар» (італ. *Il corsaro*, 1848), «Битва під Леньяно» (італ. *La battaglia di Legnano*, 1849), «Стіффеліо» (італ. *Stiffelio*, 1850). У цих творах поверхова, а іноді й легковажна ремісничка музика додається до слабкого лібрето. Серед опер цього періоду вирізняються «Макбет» (італ. *Macbeth*, 1847) — перший плід захопленого шанування композитором Шекспіра, а також «Луїза Міллер» (італ. *Luisa Miller*, 1849) — видатний твір камерного стилю.

З 1847 по 1849 рік Верді перебував в основному в Парижі, де зробив нову, французьку редакцію Ломбардців, названу Єрусалим (італ. *Jerusalem*). Тут композитор зустрівся із Джузеппіною Стреппоні, співачкою, що брала участь у міланських постановках Набукко й Ломбардців і вже тоді зблизилася з Верді. Врешті решт, через десять років вони одружилися.

На період 1851–1853 років припадають три зрілі шедеври Верді — Ріголетто (італ. *Rigoletto*, 1851 рік), Трубадур (італ. *Il trovatore*, 1853) і Травіата (італ. *La traviata*, 1853). У кожному з них відбита особлива сторона хисту композитора. Ріголетто за п'єсою В.Гюго «Король забавляється» демонструє, крім уміння створювати живі, захопливі мелодії, нову для композитора оперну форму — більш зв'язну, з меншими контрастами між речитативом, що досягає характеру співучого аріозо, і арією, яка відхиляється від встановлених схем. Розвитку дії сприяють написані у вільній формі дуети й інші ансамблі, зокрема знаменитий квартет в останньому акті — видатний зразок уміння Верді відбити в ансамблевій формі конфлікт характерів і почуттів своїх персонажів.

Трубадур, заснований на іспанській романтичній мелодрамі, містить прекрасні зразки сильної, героїчної музики, у той час як Травіата за «сімейною драмою» Дюма-сина «Дама з камеліями» зачаровує пафосом почуттів.

Успіх цих трьох опер розкрив перед Верді нові можливості. У 1855 році йому замовили твір для Паризької опери в характерному мейєрберівському стилі — Сицилійська вечірня (фр. *Les vêpres siciliennes*). Для того ж театру він зробив нову редакцію Макбета (1865 рік), а також створив Дона Карлоса (1867); для петербурзького Маріїнського театру написав Силу долі (італ. *La forza del destino*, 1862). Паралельно зі здійсненням цих грандіозних проектів Верді працював над скромнішими операми в італійській манері — Симоном Бокканегрою (італ. *Simon Boccanegra*, 1857) і Балом-маскарадом (італ. *Un ballo in maschera*, 1859). Всі ці здобутки — це романтичні мелодрами, основані на більш-менш правдивих історичних подіях. Хоча жодна з перерахованих опер не вирізняється досконалістю із драматургічної точки зору (цьому перешкоджає схильність Верді перескакувати без достатніх підстав від однієї ефектної сюжетної ситуації до іншої), всі вони демонструють зріст майстерності музичної характеристики й оркестрової драматургії (особливо це помітно в Симоні Бокканегрі й Доні Карлосі).

Після створення популярної трилогії Верді став шукати нового в Парижі. Проте його стосунки з французьким глядачами склалися не легко, і опери в

Парижі справили менший вплив, ніж в Італії. Це були роки важкої роботи: Верді, можливо, нарешті писав не поспішаючи, втім музичний світ змінювався повільно, навіть в Італії. Цей період завершився експериментом у 1871 — Аїдою, оперою, дії якої розгорталися в стародавньому Єгипті.

Верді явно мав потребу в літературному партнері й він знайшов його в особі А. Гісланцоні, у співробітництві з яким народилося лібрето Аїди (італ. *Aida*, 1871 рік) — шедевра в стилі французької «великої опери», замовленої композиторові єгипетським урядом для виконання на відкритті Суецького каналу. У наступні дванадцять років Верді працював дуже мало, повільно редагуючи деякі свої ранні речі.

У 1874 році Джузеппе Верді написав Реквієм, поштовхом до написання цього твору стала смерть поета Алессандро Мандзоні, творчістю якого композитор захоплювався. Вперше Реквієм був виконаний у кафедральному соборі Мілана і згодом здобув світову популярність, щоправда католицькою церквою цей твір був визнаний «дуже театральним», і тому довго не допускався до виконання у церкві.

ОСТАННІ РОКИ ЖИТТЯ

Ще пліднішою виявилася спільна робота Верді в його пізні роки з Арріго Бойто (1842—1918 роки), автором опери «Мефістофель» і видатним поетом. Спочатку Бойто переробив незадовільне лібрето Симона Бокканегрі (1881 рік). Потім він перетворив Шекспірову трагедію Отелло (*Othello*) у лібрето; цей шедевр Верді був поставлений в «Ла Скала» в 1887, коли композиторові було вже 74 роки. Музика цієї опери «безупинна», вона не містить традиційного для італійської опери поділу на арії та речитативи. Деякі сучасники Верді вважали, що на формування його пізнього стилю справив вплив Вагнер. Але насправді Верді прийшов до нього сам. Він майже не був знайомий з творчістю Вагнера.

Після Отелло в 1893 році Верді створив Фальстафа (*Falstaff*): у 80 років Верді написав

Помер Верді в Мілані рано вранці 27 січня 1901 року.

ЦІКАВІ ФАКТИ З БІОГРАФІЇ

1. Дуже примітно, що Джузеппе Верді народився (в 1813 році) в один рік разом зі своїм головним творчим опонентом Річардом Вагнером.
2. Композитор народився в маленькому селі ле Ронколе, яка спочатку входила до складу Першої Французької імперії. (Дивно, адже Верді прославив своєю творчістю Італію і вважав себе зятим патріотом.)
3. Джузеппе Верді був народжений в небагатій родині, батьків він не раз характеризував як бідних і безграмотних (але про точність і правдивості цих слів до сих пір ведуться запеклі суперечки). Достеменно відомо, що, дізнавшись про музичні здібності хлопчика, батьки купили маленькому Джузеппе спінет (подобу такого клавішного інструмента, як клавесин), який знаходився в будинку Верді до самої смерті видатного композитора.
4. Величезну підтримку в розвитку музичного таланту Верді мав батько його першої дружини, місцевий купець Антоніо Барецці. Антоніо неодноразово спонсорував молодого музиканта організовував його публічні виступи. (З майбутньою дружиною Джузеппе також почав займатися на прохання Антоніо.)
5. Джузеппе Верді був двічі одружений. Перша дружина загинула майже відразу після трагічної смерті двох їхніх спільних дітей від енцефаліту, а з другою дружиною музикант прожив до самої смерті. Вона була глибоко віддана і вірна своєму чоловікові, після заміжжя залишила кар'єру оперної співачки і стала справжньою музою.
6. Майбутнього композитора прийняли до консерваторії не з першого разу. Після категоричної відмови Джузеппе займався з колишнім композитором знаменитого на весь світ театру Ла Скала Вінченцо Лавіньї і відвідував різні музичні вистави та вистави, що вкрай благотворно позначилося на творчих здібностях і техніці гри молодого композитора.
7. Джузеппе був вкрай спостережливий і працьовитий, тому на репетиціях оркестру, на яких він не раз бував помічав для себе цікаві деталі, досвід музикантів і навчався мистецтву диригування. Тому під час відсутності диригента, Верді зміг легко замінити його, викликавши своїми навичками і професіоналізмом численні компліменти інших учасників музичної трупи.
8. Джузеппе Верді вважав себе агностиком, а друга дружина характеризувала його як людину мало хто вірує в Бога і вищі сили.

Найбільший композитор дев'ятнадцятого століття помер 27 січня 1901 року. Він був двічі похований: спочатку- на одному з найпрестижніших кладовищ Мілана, проте пізніше його останки були перенесені в будинок відпочинку для людей похилого віку музикантів, який був побудований за участю і підтримки самого

Микола Варварцев «Між музикою і політикою: опери Верді в Україні (19 століття)»

Одеський оперний театр працював за зразком оперних театрів Італії й був орієнтована на їхній репертуар.

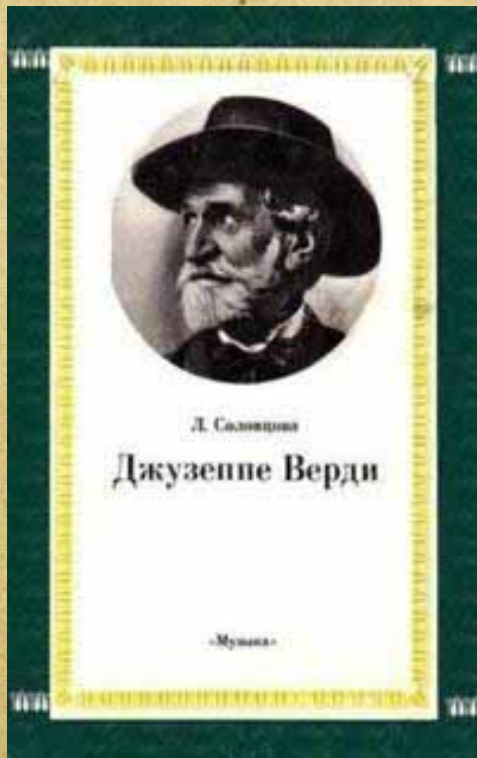
Музика Верді швидко знайшла свою аудиторію. А згодом його твори посіли «панівне становище» в нашому театрі. Аганжувалися італійські актори. В розробці сценічних інтерпретацій зазвичай брав участь особисто Верді. Виконувалися мовою оригіналу. Те, що вперше ставили на своїх сценах Ла Скала та інші провідні театри Італії, через короткий проміжок часу ретранслялося в Одесі.

Так, 17.04.1845 р. одесити познайомилися з оперою Верді «Ломбардці у першому хрестовому поході». У квітні наступного року – з «Органі», створеною за однойменною драмою Віктора Гюґо. Перші вистави йшли під назвою «Ельвіра Арагонська». У квітні 1847 р. сформованою в Одесі трупю антрепренера Сермата Кротті була поставлена опера «Навуходоносор». У квітні 1849 р. – опера «Двоє Фоскарі», опрацьована Дж.Верді за однойменною трагедією Байрона. У травні того ж року - «Аттіла». В 50-х роках 19 ст. імпресарію Андросов продовжував активно впроваджувати в репертуар одеського театру нові праці Д. Верді. Так, у сезоні 1851-52 рр. були поставлені «Джованна д'Арко», «Луїза Міллер», «Альціза», «Розбійники»; у сезоні 1852-53 рр. – «Макбет»; 1853-54 рр. – «Трубадур», «Ріголетто».

З усіх італійських композиторів Верді був найулюбленіший в одеситів. Головним пропагандистом музики композитора була примадонна Аделаїда Басседжо – співала тільки в його операх.

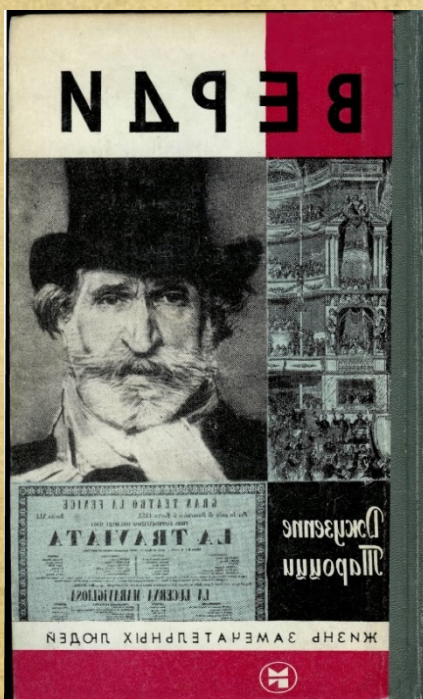
У квітні 1859 р. прихильники Верді йшли на «Битву під Леньяно», влітку – на «Сицилійську вечірню». 1865 року тішила своїм співом прибула з Італії уславлена співачка Т.Де Джулі Борсі. Співробітник «Одесского вестника» І.Кузьмінський, котрий особисто був знайомий з композитором Верді, схвально відгукувався про «Реквієм». У 1880 р. відбулося ознайомлення з «Аїдою», супроводжувалося коментарем преси про виконавців опери, надавалися біографічні відомості про композитора. Газета «Ведомости Одесского градоначальства» подавала у перекладі мемуарні записки Верді. У 1891 р. була розпочата постановка «Отелло», для виконання якої було ангажовано італійських акторів Аугусто Броджі та Антоніо Скотті. А 1898 р. трупа італійців під керівництвом антрепренера А.Сибірякова поставили комічну оперу

Більш детально ознайомитися з біографією і його творчістю можна, прочитавши таку літературу:

Соловцова, Л.А. Джузеппе Верди (Текст)/ Л.А.Соловцова.- 3-е изд., доп. И перераб.-Москва: Музыка, 1981.-414, (2) с.: порт., нот. Ил.

У книзі досконало викладена біографія великого італійського композитора, проаналізовані його кращі опери: «Ріголетто», «Трубадур», «Травіата», «Аїда» тощо. Розкриті глибокі зв'язки світогляду і творчості Верді з національно- визвольною боротьбою італійців за свободу від австрійського панування. У книзі є примітки і повний перелік творів композитора.

Тароцци, Д. Верди (Текст)/ Джузеппе Тароцци; сокращ. пер. с ит. И.Константиновой – Москва: Молодая гвардия, 1984,-352 с., 25 л. Ил.- (Жизнь замечательных людей: сер. биогр./осн. В 1933 М.Горьким).

Книга посвящена життю і творчості великого італійського композитора Джузеппе Верді. Вона написана на основі вивчення численних робіт про нього, наукових досліджень і популярних біографій. Автор використав невідомі раніше матеріали і документи, ненадруковані листи. Все це дозволило йому створити яскравий і достовірний портрет композитора, розкрити його складний, суперечливий характер та показати

цілу епоху в історії музики Італії. Видання розраховане на масового читача.

А.Бушен. Молодой Верди. Рождение оперы: Роман – 2-е изд.- Л.: Музыка, 1989,- 368 с.

Книга посвящена важливому періоду життя і творчості Дж.Верді, що визначив його покликання оперного співака, суспільно-політична атмосфера, у якій склалися його естетичні світогляди. Розповідається про створення першої з історико-героїчних опер Верді «Навуходносор» («Набукко»), 1841. Для самого широкого кола читачів.

ОПЕРНІ ЛІБРЕТТО

Полякова, Л.В. Тубадур. Дж.Верди (Текст). Л.Полякова. – 3-е изд.-
Москва: Музыка, 1980. – 80 с., нот.ил.

Путівник по одній із самих популярних опер. Автор розповідає про романтичну драму А.Г.Гутьєрреса, що послужила основою лібретто опери, а також про особливості музичної драматургії творів Дж.Верді. Далі викладається зміст опери і розглядаються головні музичні номери. Розрахована на масового читача.

«Отелло» Дж.Верди: Оперное либретто. – 2-е изд. – М.: Музыка, 1983.-92 с. (Оперные либретто)

Повний текст лібретто опери. У вступній статті, написаній музикознавцем Р.Лейтес, розповідається про історію створення опери та про її місце у творчості композитора, а також про сценічне життя «Отелло». Видання розраховане на відвідувачів оперних театрів, радіослухачів, учнів і любителів музики.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРИ

Волков, Ю.А. Песни. Опера. Певцы Италии. – Изд.»Искусство», М.-1967,-217 с.

(Повести об операх Дж.Верди: «Трубадур» - с.48-53, «Традиции и «традиции» - с.53-62).

Данилов, А.Ю. 100 оперных либретто. – Изд.»Урал LTD», 1999, 574 с.
(Раздел Итальянская опера», Джузеппе Верди – с.162-214).

25 оперных шедевров. – Авторы очерков Т.С.Крунтяева, А.С.Розанов. – Изд. «Музыка», Ленинград. отд., 1980, 190 с.

(Оперы Дж.Верди: «Травиата» - с.61-67, «Аида» - с.73-79, «Отелло» - с.124-135)

Маркези Густаво. Опера. (Путеводитель) – Москва: «Музыка», 1990, - 383.

(Сведения о Дж.Верди и его творчестве – с.148-181).

Оперные либретто. Краткое изложение содержания опер. Т.2 /Ред.-сост. М.Д. Сабинина, Г.М. Цыпин. – 4-е изд., стереотип. – М.: Музыка, 1985. – 431 с.

(Раздел «Итальянская опера», Джузеппе Верди – с.22-63).

100 опер. История создания. Сюжет. Музыка. Авторы: Г.Абрамовский, М.Арановский и др.- Изд. Ленинград, «Музыка», 1987, 481 с.

(Раздел «Италия», Дж.Верди – с.121-160)

Тарасов, Л.М. Волшебство оперы (Текст). Л.Тарасов. Популярные очерки: Глава 5. Маэстро итальянской революции. – Киев «Музычна Украина», 1989. С.123-142.

Театр Ла Скала. Составитель И.Г.Константинова – Изд. «Музыка», Ленинград, 1989, 159 с.

(сведения о Верди – с.39-45).

Шедевры мирового оперного искусства. История создания. Либретто. – Авторы: Г.Абрамовский, М.Арановский и др. – Киев, «Мистецтво», 1993. - 507с.

(Раздел «Италия», Дж.Верди – с.114-160).

НОТИ

Верди, Дж. Арии из опер (Ноты): для меццо-сопрано в сопровождении Фп./ Дж.Верди. – Москва, «Музыка», 1984. – 79 с.

АУДИОЗАПИСИ (ПЛАТІВКИ)

Верди Дж. Аида: фрагменты оперы: Романс; Сцена и романс; Интродукция; Сцена и дуэт; Финал; Сцена У!; Сцена суда; Хор и оркестр Берлинской городской оперы. (На немецком языке). 2 пл.

Верди, Дж. Аида (Звукозапись); опера в 4 д. /Дж.Верди; исп.: солисты, хор и оркестр вен.гос.оперы.- Бухарест: E lectrecord, 1984. – 3 грп+ на ит.яз. – ISBN ELE 02966-8.

Верди Дж. (1813-1901)

Реквием (Звукозапись)/ Дж.Верди. Гос.Академ.рус.хор СССР; исп.: солисты, симф.оркестр Моск.Гос.филармонии – 2 пл.(диски), 1978.

Верди Дж. Реквием (Звукозапись). Хор «Амброзиан», лондон.оркестр «Филармония», 1980, 2пл. Верди, Дж. Травиата (Звукозапись): опера: либретто Ф.М.Пиаве/ Дж.Верди; исп.: солисты, хор и оркестр софийской нар.оперы.- София: Балкантон, 1979. ISBN BOA 20003-A (1 грп).

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Моцарт и Джузеппе Верди: 10 фактов из их жизни

<http://orthodoxy.org.ua/data/mocart-i-dzhuzeppe-verdi-10-faktov-iz-ih-zhizni-o-kotoryh-vy-mogli-ne-znat.html>

Верді завжди носив з собою нотний зошит, у який щоденно записував свої музичні враження від прожитого дня. Коли був сенатором, Верді одного разу на чотирьох аркушах нотного паперу переклав в ускладненій довгій фузі... промови темпераментних законотворців!

<http://miy.in.ua/dzhuzeppe-verdi-tsikavi-fakty-z-zhyttya-kompozytora.html>

Однак, незважаючи на широку популярність, біографія Верді наповнена величезною кількістю легенд і чуток, які вже ніколи не будуть не підтверджені, чи не спростовані.

Джузеппе Верди: биография, интересные факты, творчество

soundtimes.ru/muzykalnaya-shkatulka/velikie-kompozitory/dzhuzeppe-verdi

Музыка Верди в кино

Перечислять фильмы, где звучит музыка Верди, можно бесконечно, их более тысячи, наиболее новые и популярные:

- Ла-Ла Ленд (2016)
- 007: СПЕКТР (2015)
- Я - начало (2014)
- Джанго освобожденный (2012)
- Мадагаскар 3 (20)

Шедевр Джузеппе Верді об'єднав Одесу і Львів

<https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/povernennya-nabukko>

Татьяна Полищук

Це спільний творчий проект двох провідних оперних театрів нашої країни — Одеси та Львова. Як підкреслила автор ідеї, генеральний директор Одеської Опери Надія Бабиш, «вистава «Набукко» об'єднала потужні творчі сили митців із заходу і півдня».

Біографія та цікаві факти про Джузеппе Верді

[ua-referat.com/Біографія та цікаві факти про Джузеппе.](http://ua-referat.com/Біографія_та_цікаві_факти_про_Джузеппе)

. Найкраще - саме добре

Одного разу Верді запитали, які з своїх творінь він вважає найкращим? - Будинок, який я побудував в Мілані для престарілих музикантів ...

Оперу "Аїда" Джузеппе Верді написав за чотири місяці

<https://gazeta.ua/articles/culture/operu-ayida-dzhuzeppe-verdi-napisav-za-chotiri-misyaci/742606>

За "Аїду" Верді запросив гонорар в сумі 30 000 доларів, на сьогодні це більш ніж 200 000 доларів. Композитор щедро заплатив своєму лібретисту, а також

передав частину авансу постраждалим при облозі Парижа. Він дуже багато і напружено працював. Музика була написана за чотири місяці.

ВЕРДИ, ДЖУЗЕППЕ | Энциклопедия Кругосвет

http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/muzyka/VERDI_DZHUZEPPE.html Крім опер, у спадщині Верді – Реквієм пам'яті А.Мандзні (1874), Stabat Mater (1898), а також хоріві твори, романси і струнний квартет.

Джузеппе Верді – "бренд" італійської опери - ВГОЛОС

http://vgolos.com.ua/articles/dzhuzeppе-verdi-ndash-quot-brend-quot-italijskoyi-opery_108186.html

«Коли ми говоримо про найпопулярніші оперні сторінки, то одразу згадуємо пісеньку герцога, застольну з «Травіати», авторства Джузеппе Верді. Він став своєрідним брендом італійської опери».

Висвітлюється вклад артистичних колективів у відтворення вердіївського репертуару на театральних сценах Києва, Одеси, Харкова та інших міст.

https://uk.wikipedia.org/wiki/Джузеппе_Верді

Известные люди Джузеппе Верди Док фильм - YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=H-YgFm7sJpA>

04.04.2014 Сцены и арии из опер Дж. Верди - YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=ZxYT75bKBcM>